

Vi får därför i likhet med länsstyrelsen i Gävleborgs län föreslå,
 att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 23 måtte besluta att sedan fiskredskapslån återbetalats till 60 % riksbanken skall äga befria låntagaren från kvarstående betalningsskyldighet, om denne allttjämt bedriver yrkesmässigt fiske och genom svår eller upprepad skada på eller förlust av fiskredskap fått sin ekonomi så hårt ansträngd, att han är i synnerligt behov av befrielse.

Stockholm den 25 januari 1962

Olle Westberg

John Eriksson
i Bäckmora

Eric Nelander

Mac P. Hamrin
i Kalmar

Olof Johansson

Nr 295

Av herrar **Mattsson** och **Antonsson**, om utredning av möjligheterna att bereda partiellt arbetsföra anställning i statlig och statsunderstödd verksamhet.

Ur olika synpunkter måste det anses angeläget, att ökad uppmärksamhet ägnas åt de partiellt arbetsföras situation. En förbättrad invalidpensionering är här ett angeläget reformkrav. Personer som på grund av fysiska eller psykiska arbetshinder är oförmögna att klara sin försörjning måste av samhället garanteras tillfredsställande levnadsförhållanden. Det väsentligaste måste emellertid anses vara, att sådana personer i möjligaste mån inlemmas i arbetslivet, så att de själva helt eller delvis kan klara sin försörjning. Det aktiva deltagandet i arbetslivet torde otvivelaktigt i allmänhet ge vederbörande den bästa trivseln och tillfredsställelsen. Samtidigt är det givetvis ur samhällsekonomisk synpunkt betydelsefullt, att de partiellt arbetsföras produktiva förmåga tillvaratas. Av största vikt härvid är inte endast att arbetsförmågan så långt möjligt återställs genom rehabiliterings- och arbetsvårdande åtgärder utan också att man genom en aktiv sysselsättningspolitik skapar möjligheter för de partiellt arbetsföra att få för dem lämpade arbetsuppgifter.

Det bör anses naturligt, att staten som arbetsgivare skall ha ett särskilt ansvar för att lämpliga sysselsättningar beredes partiellt arbetsföra. Inom

statlig och statsunderstödd verksamhet torde många arbetsuppgifter vara av sådan karaktär, att de kan handhavas av partiellt arbetsföra. Riksdagen har i tidigare sammanhang understrukt vikten av att staten tager ledningen i nämnda avseende. Under senare år har från statens sida vissa åtgärder vidtagits i syfte att underlätta en produktiv arbetsinsats inom statsverksamheten av dem, som genom olycksfall eller sjukdom eller eljest blivit partiellt arbetsföra. Kungl. Maj:t utfärdade 1960 cirkulär angående anställningsvillkor m. m. för partiellt arbetsföra inom statlig och statsunderstödd verksamhet. Såsom framgår av årets statsverksproposition har anvisningar utgått till statsmyndigheterna rörande anställningsunderlättande åtgärder för partiellt arbetsföra. Sedan budgetåret 1960/61 har på riksstaten upptagits ett särskilt anslag med benämningen Lönekostnader vid omplacering av partiellt arbetsföra, varigenom ökade möjligheter skapats att hålla i tjänst partiellt arbetsföra.

För handläggning av frågor, som sammanhänger med partiellt arbetsföras utnyttjande i statens tjänst, finns sedan 1956 ett centralt rådgivande organ, statens nämnd för partiellt arbetsföra. Denna nämnd har till uppgift bl. a. att noggrant följa utvecklingen av de partiellt arbetsföras anställningsförhållanden inom det statliga arbetsmarknadsområdet och att hos Kungl. Maj:t föreslå åtgärder, som kan anses erforderliga för att underlätta anställning, omflyttning och ett bättre utnyttjande av denna arbetskraft. Nämnden skall vidare avge remissyttranden i ärenden rörande partiellt arbetsföra och på härom gjord framställning lämna myndigheterna råd till stöd för deras ställningstaganden i frågor rörande partiellt arbetsföras utnyttjande.

De åtgärder, som hittills vidtagits för utnyttjande av partiellt arbetsföra inom den statliga verksamheten, torde i stort sett ha inriktats på att skapa möjligheter för dem, som under sin anställning hos staten råkat ut för arbetshinder av olika slag, att omplaceras till sysselsättning av lämplig beskaffenhet. Partiellt arbetsföra i övrigt synes icke i större utsträckning ha vunnit anställning i statlig verksamhet. Med hänsyn till såväl det särskilda ansvar, som bör åvila staten, som de förhållandevis goda möjligheter, som statlig och statsunderstödd verksamhet härvidlag erbjuder, synes det angeläget att intensifiera strävandena att på detta område bereda partiellt arbetsföra lämpliga arbetsuppgifter. Detta syfte bör inte minst kunna tillgodoses genom inrättande av deltidstjänster i ökad utsträckning.

Möjligheterna att inom olika delar av den statliga och statsunderstödda verksamheten skapa sysselsättning för personer med arbetshinder av olika slag bör klargöras genom en inventerande undersökning. I första hand bör det ankomma på arbetsvårds- och arbetsmarknadsmyndigheterna att på grundval av en sådan inventering söka placera partiellt arbetsföra på lämpliga arbetsuppgifter. En förutsättning härför synes emellertid vara, att ett intimare samarbete än för närvarande kan skapas mellan arbetsvårds- och

arbetsmarknadsorganen och statsmyndigheterna i deras egenskap av arbetsgivare. Myndigheterna är anbefallda att i princip till den offentliga arbetsförmedlingen anmäla avsedd personalantagning. Undantag från denna anmälningsskyldighet är dock många. För de statliga bolagen gäller inga bestämmelser i ifrågavarande avseende. Ett av arbetsmarknadsstyrelsen den 13 januari 1961 framlagt förslag till viss skärpning av anmälningsskyldigheten har hittills inte föranlett någon åtgärd. En sådan ordning synes böra eftersträvas, att de statliga myndigheterna alltid till den offentliga arbetsförmedlingen anmäler avsedd antagning av civil tjänstemannapersonal och arbetarpersonal, såvida inte speciella kvalifikationer i fråga om tjänsterna motiverar undantag. Det skulle ge arbetsmarknadsorganen större möjligheter att tillse, att partiellt arbetsföra beredes lämpliga arbetsuppgifter. Man bör också kunna överväga att ge nämnden för partiellt arbetsföra ökade möjligheter till initiativ och inflytande.

Frågan om hur partiellt arbetsföra i ökad utsträckning skall kunna anställas i statlig och statsunderstödd verksamhet bör skyndsamt prövas. En sådan undersökning bör verkställas av en särskild utredning med representanter för bl. a. arbetsvårds- och arbetsmarknadsmyndigheterna i nära samråd med nämnden för de partiellt arbetsföra.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt prövning av möjligheterna att i ökad utsträckning bereda partiellt arbetsföra anställning i statlig och statsunderstödd verksamhet i enlighet med motionens syfte.

Stockholm den 25 januari 1962

Lennart Mattsson

Johannes Antonsson

Nr 296

Av herrar **Munktell** och **Lindahl**, om utredning rörande massör- och sjukgymnastutbildning för blinda och synskadade.

(Lika lydande med motion nr 241 i Första kammaren)

Stockholm den 25 januari 1962

Henrik Munktell

Essen Lindahl